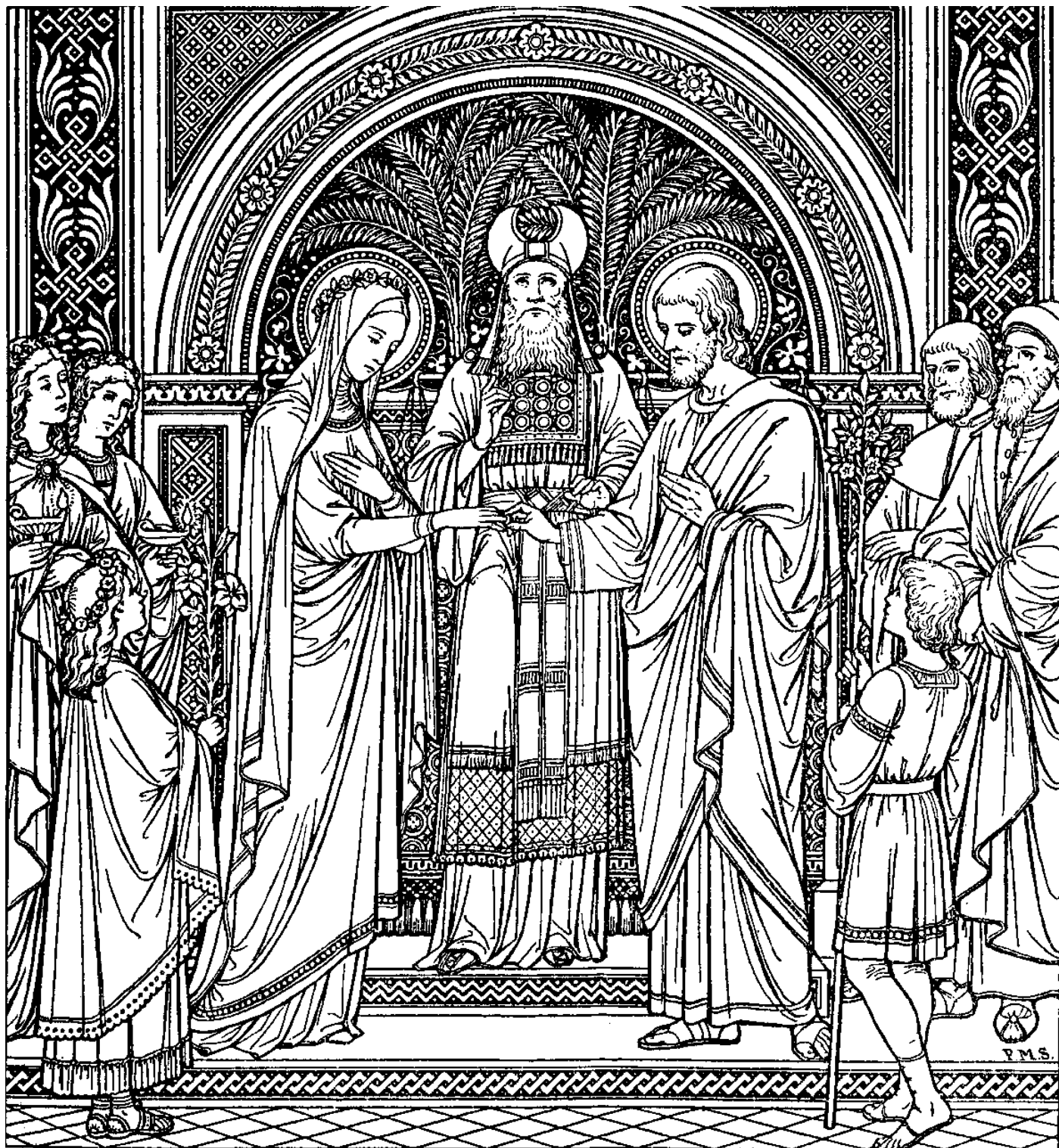

OBRZĘD SAKRAMENTU MAŁŻEŃSTWA

wraz z tekstami Mszy Świętej za nowożeńców

Nowożeńcy przechodzą procesję, w otoczeniu świadków, przed ołtarz. Kapłan, gdy procesja znajdzie się już przed ołtarzem, intonuje „Veni Creator Spiritus”. Po zaśpiewaniu pierwszego wersu wstaje, **wierni wstają po zaśpiewaniu pierwszej strofy.**

Veni, Creator Spiritus,
mentes tuorum visita,
imple superna gratia
quae tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus,
altissima donum Dei,
fons vivus, ignis, caritas,
et spiritalis unctio.

Tu, septiformis munere,
digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus:
infunde amorem cordibus:
infirmi nostri corporis
virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
pacemque dones protinus:
ductore sic te praevio
vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
noscamus atque Filium;
Teque utrisque Spiritum
credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
et Filio, qui a mortuis
surrexit, ac Paraclito,
in saeculorum saecula. Amen

O Stworzycielu, Duchu, przyjdź,
Nawiedź dusz wiernych Tobie krąg.
Niebieską łaskę zesłać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.

Pocieszycielem jesteś zwan
I najwyższego Boga dar.
Tyś namaszczeniem naszych dusz,
Zdrój żywy, miłość, ognia żar.

Ty darzysz łaską siedemkroć,
Bo moc z prawicy Ojca masz,
Przez Boga obiecany nam,
Mową wzbogacasz język nasz.

Światłem rozjaśnij naszą myśl,
W serca nam miłość świętą wlej
I wątłą słabość naszych ciał
Pokrzep stałością mocy Twej.

Nieprzyjaciela odpędź w dal
I Twym pokojem obdarz wraz.
Niech w drodze za przewodem Twym
Miniemy zło, co kusi nas.

Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był.
I Ciebie, jedno tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił.

Niech Bogu Ojcu chwała brzmi,
Synowi, który zmartwychwstał,
I temu co pociesza nas,
Niech hołd wieczystych płynie chwał.
Amen.

Następnie celebrans podchodzi do ołtarza i wygłasza krótkie przemówienie. Po tym następuje poświęcenie obrączek:

V. Adiutorium rostrum in nomine Domini

R. Qui fecie caelum et terram

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad Te veniat.

V. Dominus Vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Creator et Conservator generis humani, Dator gratiae spiritualis, Conditor salutis aeternae: quaesumus bene(+)dicere digneris hos anulos, quos nos in nomine Tuo sancto benedicimus; ut, qui eos portaverint, in Tua pace consistant, in Tua voluntate permanent, et in Tuo amore vivant, crescent et senescent, atque multiplicentur in longitudinem dierum. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

K. Wspomożenie nasze w imieniu Pana.

M. Który stworzył niebo i ziemię.

K. Panie, wysłuchaj modlitwy mojej.

M. A wołanie moje niech do Ciebie przyjdzie.

K. Pan z wami.

M. I z duchem twoim.

Módlmy się

Stwórco i Zachowawco rodzaju ludzkiego, Dawco łaski duchowej i Sprawco zbawienia wiecznego, prosimy Cię: racz pobłogosławić te obrączki, które błogosławimy w święte imię Twoje. Niech ci, którzy nosić je będą, trwają w Twoim pokoju, zgadzają się z Twoją wolą, żyją i wzrastają w Twojej miłości i niech się doczekają podeszłego wieku, a przez liczne potomstwo niech sięgają w daleką przyszłość. Przez Chrystusa Pana naszego.

M. Amen.

*Ministrant składa tackę z poświęconymi obrączkami na ołtarzu. Następnie następuje scrutinium. **Narzeczeni podchodzą do kapłana**, który pyta ich kolejno (poczynając od pana młodego):*

N. (Kamilu, Agato), czy chcesz dobrowolnie i bez przymusu pojąć za małżonkę (-a) tę (tego) N. (Agatę, Kamila) którą (którego) tu widzisz?

Zapytani kolejno odpowiadają:

Chcę.

Następnie kapłan:

Czy chcesz wytrwać w tym związku w dobrej i złej doli, dopóki śmierć was nie rozłączy?

Odpowiedź:

Chcę.

Kapłan dalej pyta:

Czy chcesz przyjąć i wychować po katolicku potomstwo, którym Bóg was obdarzy?

Odpowiedź:

Chcę.

Kapłan mówi:

Bóg Wszechmogący niech wam udzieli Swej łaski, aby to, co będziecie wypowiadali, było zasadą życia w małżeństwie.

Następnie mówi dalej:

Podajcie sobie prawe dłonie.

Złączone dłonie nowożeńców kapłan wiąże końcem stuy i mówi:

Aby zawrzeć święty związek małżeński, powtarzajcie za mną słowa przysięgi:

**JA N. (KAMIL, AGATA), BIORĘ CIEBIE (AGATĘ, KAMILĄ) ZA
MAŁŻONKĘ(-A) I ŚLUBUJĘ CI MIŁOŚĆ, WIERNOŚĆ
I UCZCIWOŚĆ MAŁŻEŃSKĄ, ORAZ ŻE CIĘ NIE OPUSZCZĘ AŻ DO
ŚMIERCI. TAK MI DOPOMÓŻ, PANIE BOŻE WSZECHMOGĄCY, W
TRÓJCY ŚWIĘTEJ JEDYNY I WSZYSCY ŚWIĘCI.**

Gdy małżonkowie wypowiedzą po kolei słowa powyższej przysięgi, kapłan usuwa stulę i mówi kolejno do nowych małżonków:

N. (Kamilu, Agato), na znak zawartego małżeństwa nałóż swojej żonie (swojemu mężowi) obrączkę i powtarzaj za mną:

Małżonek, do którego zwraca się ksiądz, nakłada drugiemu obrączkę powtarzając:

Żono (mężu), przyjmij tę obrączkę, znak wierności małżeńskiej, w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.

Po nałożeniu obrączek kapłan mówi:

Niech te obrączki będą wam zadatkiem błogosławieństwa niebios i pomocą do osiągnięcia zbawienia wiecznego.

Następuje potwierdzenie małżeństwa. Kapłan mówi:

„Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozłącza” (Mt 19,6). Małżeństwo, któreście między sobą zawarli, ja powagą Kościoła katolickiego potwierdzam i błogosławię w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

M. Amen.

K. Wszystkich tu obecnych biorę za świadków, aby w razie potrzeby świadczyli o niniejszym małżeństwie, w obliczu Boga zawartym i przez Kościół zatwierdzonym. Módlmy się, bracia, o błogosławieństwo Boże dla nowożeńców, aby wiernie wypełniali to, co ślubowali.

Nowożeńcy klękają, a wszyscy zgromadzeni śpiewają psalm 127:

Błogosławionyś, gdy się boisz Pana,* gdy chodzisz Jego drogami!
Bo z pracy rąk swoich będziesz pożywał,* szczęście osiągniesz i dobrze Ci będzie.
Małżonka Twoja jak płodny szczep winny* w zaciszu twojego domu.
Synowie twoi jak oliwne gałązki * dokoła twojego stołu.
Takie błogosławieństwo dla męża, * który się boi Pana!
Niechaj z Syjonu Pan cię błogosławi, * byś widział pomyślność Jeruzalem przez wszystkie dni twego życia.
Abyś oglądał dzieci twych synów:* pokój nad Izraelem!
Chwała Ojcu i Synowi * i Duchowi Świętemu.
Jak była na początku, teraz i zawsze, * i na wieki wieków. Amen.

Po zakończeniu psalmu kapłan śpiewa z wiernymi:

K. Kyrie, elejson.

M. Chryste, elejson. Kyrie, elejson.

K. Módlmy się, jak nas nauczył Jezus Chrystus:

M. (wspólnie z kapłanem). Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje. Przyjdź Królestwo Twoje. Bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj i odpuść nam nasze winy jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódz nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen.

K. Zachowaj sługi Twoje.

M. Którzy w Tobie, Boże mój, pokładają nadzieję.

K. Ześlij im, Panie, pomoc z przybytku Swego.

M. I ze Syjonu racz ich bronić.

K. Bądź im, o Panie, wieżą obronną.

M. Przeciw zakusom nieprzyjaciela.

K. Panie, wysłuchaj modlitwę moją.

M. A wołanie moje niech do Ciebie przyjdzie.

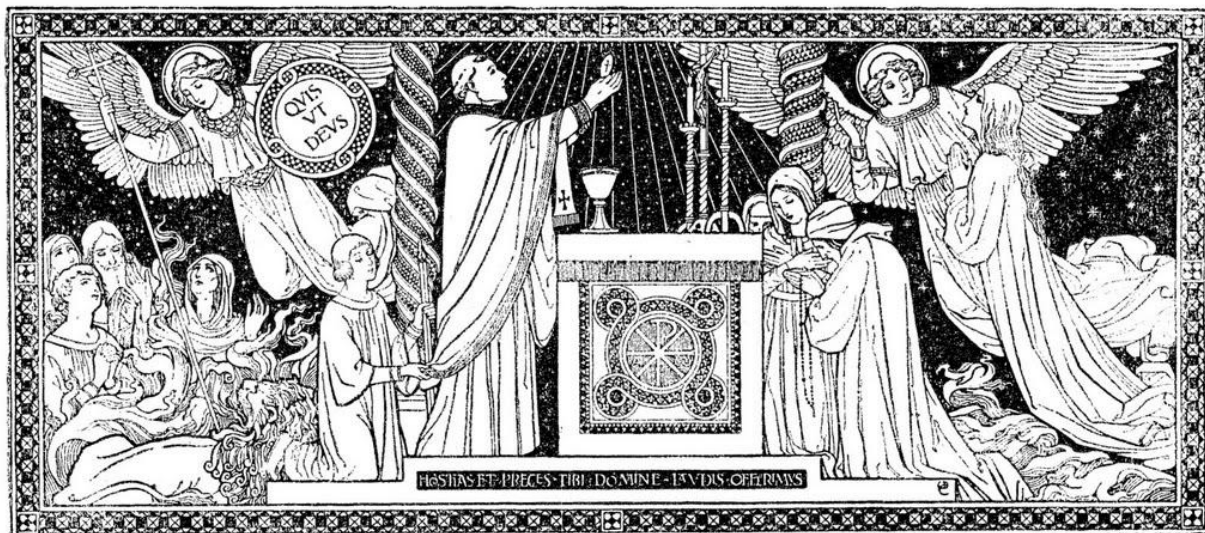
K. Pan z wami.

M. I z duchem twoim.

K. Módlmy się. Prosimy Cię, Panie, wejrzyj na te sługi Swoje i wspieraj łaskawie związek, który ustanowiłeś dla rozkrzewienia rodzaju ludzkiego. Niech ci, którzy za sprawą Twoją się łączą, przy Twojej pomocy szczęśliwie wytrwają. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Następuje Msza święta za nowożeńców.

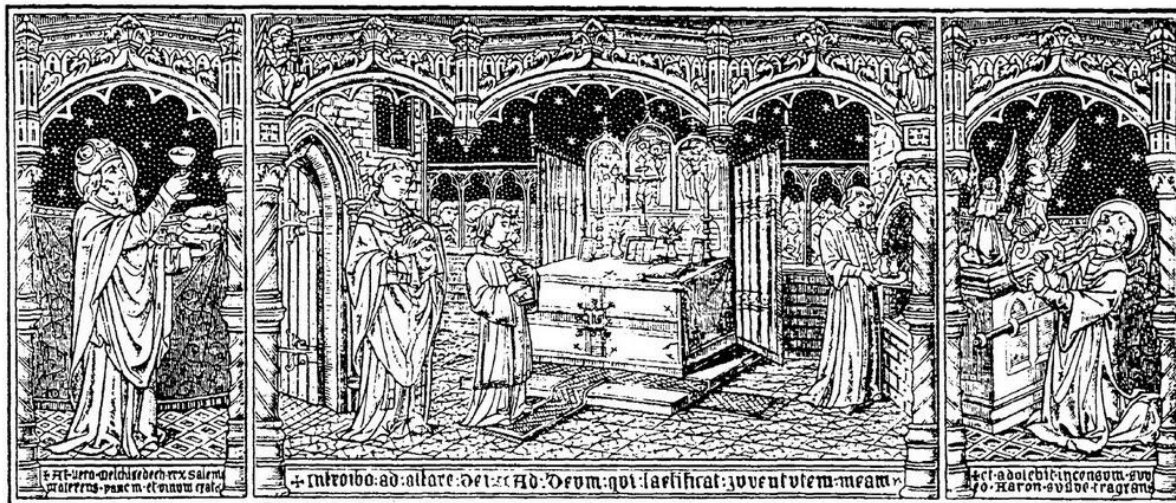
ORDO MISSÆ

Msza składa się z dwóch głównych części: Mszy katechumenów i Mszy wiernych. Pierwsza część ma charakter bardziej pokutny, dziękczynny i pastoralny, druga zaś jest właściwą ofiarą Mszy świętej. We Mszy katechumenów najpierw przepraszamy Boga za nasze nieprawości, następnie wychwalamy Go śpiewając Mu staro-chrześcijański hymn uwielbienia (Gloria), prosimy Go o niezbędne łaski i słuchamy Boskich pouczeń (lekcja i Ewangelia). Msza Wiernych jest właściwą ofiarą. Najpierw ofiarujemy Bogu nas samych, a kapłan ofiaruje chleb i wino, które za chwilę stanie się prawdziwie Ciałem i Krwią Pana naszego Jezusa Chrystusa. Następnie, w tzw. Kanonie, sam Chrystus ofiaruje się za nas przez ręce kapłana, ponawiając Ofiarę, którą złożył z Samego Siebie na Kalwarii, tym razem w sposób bezkrwawy. Nazwy części Mszy (katechumenów i wiernych) pochodzą od tego, że w dawniejszych czasach osoby przygotowujące się do chrztu (czyli katechumeni) mogły słuchać tylko pierwszej części Mszy, po czym były wypraszane z miejsca celebracji. Na drugiej części mogli zostać tylko ochrzczeni wierni, nie odbywający kary wyłączającej ich ze Świętych Obrzędów. W rytach wschodnich (zwłaszcza u wschodnich schizmatyków) pozostałością tego jest to, że po części pastoralnej diakon śpiewa, że katechumeni powinni wyjść.

MSZA KATECHUMENÓW

CZĘŚĆ PIERWSZA

1. Modlitwy u stopni ołtarza:

Raplan stanąwszy u stopni ołtarza, żegna się znakiem krzyża i wraz z ministrantami odmawia następujące poniżej modlitwy. W tym czasie chór lub kantor, jeśli jest, śpiewa po łacinie tzw. introit. Jeżeli nie ma, to wierni śpiewają jakąś pieśń nabożną. Postawa najczęściej klęcząca, a w wypadku gdy śpiewa się pieśń nabożną stojąca, ale zależnie od lokalnych zwyczajów jest z tym różnie. Tekst introitu na Mszę wotywną za nowożeńców będzie nieco dalej. Modlitwy u stopni ołtarza to jakby przejście ze świata, z jego zgiełku, do innej rzeczywistości, rzeczywistości sakralnej. Zanim przystąpi się do ołtarza, należy zatem wzbudzić w sobie żal za grzechy i przeprosić za nie.

S. In nomine Patris, (+) et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Introibo ad altare Dei.

M. Ad deum qui laetificat juventutem meam.

Psalm 42

S. Judica me Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso erue me.

M. Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repulisti, et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

S. Emitte lucem tuam, et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

K. W imię Ojca + i Syna i Ducha Świętego. Amen.

Przystąpię do ołtarza Bożego.

W. Do Boga, który jest weselem moim od młodości.

K. Bądź mi sędzia, o Boże i rozsądź sprawę moją z narodem bezbożnym; wybaw mnie od człowieka podłego i fałszywego

W. Wszak Ty jesteś, o Boże mocą moją; czemu mnie odrzucasz i czemu smutny chodzę, gdy nieprzyjacieli mnie nęka?

K. Ześlij światłość Swoją i prawdę Swoją; one mnie poprowadzą i przywiodą na górę świętą Twoją, aż do przybytków Twoich.

M. Et introibo ad altare Dei: ad Deum qui laetificat juventutem meam.

S. Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus: quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

M. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, et Deus meus.

S. Gloria Patri, et Filio, et Spiritu Sancto.

M. Sicut erat in principio et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

S. Introibo ad altare Dei

M. Ad Deum qui laetificat juventutem meam.

3. Confiteor - Spowiedź powszechna

Wobec Boga i Kościoła powszechnego oskarżamy się publicznie o winy nasze, abyśmy tym głębszą sobie obudzili skruchę. Odmawia ją najpierw celebrans, potem zaś w imieniu wiernych ministranci.

S. Adjutorium nostrum (+) in nomine Domini.

M. Qui fecit coelum et terram.

Kapłan głęboko pochylony odmawia spowiedź ogólną

S. Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper virgini, beato Michaeli archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis et vobis fratres, quia peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper virginem, beatum Michaelem archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Ministrant i wierni proszą za kapłanem

M. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam æternam.

S. Amen.

W. I przystąpię do ołtarza Bożego, do Boga, który jest weselem moim od młodości

K. Chwalić Cię będę przy dźwiękach cytry, Boże, Boże mój; czemuś smutna, duszo moja, i czemu mnie trwożysz?

W. Ufaj Bogu, albowiem jeszcze uwielbiać Go będę, jako Zbawcę i Boga mego.

K. Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu

W. Jak było na początku, teraz i zawsze i na wieki wieków Amen.

K. Przystąpię do ołtarza Bożego

W. Do Boga, który jest weselem moim od młodości

K. Wspomożenie nasze (+) w Imieniu Pana.

W. Który stworzył niebo i ziemię.

K. Spowiadam się Bogu wszechmogącemu, Najświętszej Maryi zawsze Dziewicy, świętemu Michałowi Archaniołowi, świętemu Janowi Chrzcicielowi, świętym Apostołom Piotrowi i Pawłowi, wszystkim Świętym i wam, bracia, że bardzo zgrzeszyłem, myślą, mową i uczynkiem: *Książd uderza się trzykroć w pierś* moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, świętego Michała Archanioła, świętego Jana Chrzciciela, świętych Apostołów Piotra i Pawła, wszystkich świętych, i was, bracia, abyście się za mnie modlili do Pana Boga naszego.

W. Niech się zmiłuje nad tobą Bóg wszechmogący, a odpuściwszy ci grzechy twoje, niech cię doprowadzi do żywota wiecznego.

K. Amen.

Ministranci mówią pochyleni:

M. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper virgini, beato Michaeli archangelo, beato Joanni Baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere: **Uderzają się trzykroć w piersi mówiąc:** mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper virginem, beatum Michaellem archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Kapłan wstawia się za ogółem wiernych:

S. Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam aeternam.

M. Amen.

S. Indulgentiam, (+) absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum, tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

M. Amen.

Lekko pochylony kapłan mówi dalej:

S. Deus, tu conversus vivificabis nos.

M. Et plebs tua laetabitur in

S. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

M. Et salutare tuum da nobis.

S. Domine, exaudi orationem meam.

M. Et clamor meus ad te veniat

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

S. Oremus.

W. Spowiadam się Bogu wszechmogącemu, Najświętszej Maryi zawsze Dziewicy, świętemu Michałowi Archaniołowi, świętemu Janowi Chrzcicielowi, świętym Apostołom Piotrowi i Pawłowi, wszystkim Świętym i tobie, Ojczy, żem zgrzeszył bardzo myślą, mową i uczynkiem: **Uderzają się trzykroć w piersi mówiąc:** moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, świętego Michała Archaniola, świętego Jana Chrzciciela, świętych Apostołów Piotra i Pawła, wszystkich świętych, i ciebie, Ojczy, o modlitwę do Pana Boga naszego.

K. Niech się zmiłuje nad wami Bóg wszechmogący, a odpuszcivszy wam grzechy, niech was doprowadzi do żywota wiecznego.

W. Amen.

K. Pan wszechmogący i miłosierny niechaj nam udzieli przebaczenia, (+) rozgrzeszenia i odpuszczenia grzechów naszych.

W. Amen.

K. O Boże, tchnij w nas życie nowe

W. A lud Twój rozraduje się w Tobie.

K. Okaż nam, Panie, miłosierdzie Twoje.

W. I daj nam zbawienie Twoje.

K. Panie, wysłuchaj modlitwy mojej.

W. A wołanie moje niech do Ciebie dotrze.

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. Módlmy się

Kapłan wstępuje po stopniach ołtarza - ministranci podtrzymują albę, aby celebrans wstępując po stopniach się w nią nie zaplątał po czym klękają na pierwszym stopniu. Wstępując po stopniach ołtarza kapłan mówi szeptem:

Aufer a nobis, quaesumus, Domine, iniquitates nostras: ut ad Sancta sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum, Dominum nostrum. Amen.

Zgładź nieprawości nasze, prosimy, Panie, abyśmy do przybytku najświętszego z czystym sercem zasłużyli Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Całując ołtarz, w którym są zawarte relikwie świętych:

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum quorum reliquiae sunt, et omnium Sanctorum: ut indulgere digneris omnia peccata mea. Amen.

Prosimy Cię, Panie, racz dla zasług Świętych Twoich, których szczątki (relikwie) tu się znajdują, oraz wszystkich Świętych odpuścić wszystkie grzechy moje. Amen.

Wierni powstają i najczęściej zaczynają śpiewać już „Kyrie”. Podczas Mszy z kadzeniem diakon bądź ceremoniarz podchodzi z turyferem (ministrant „od kadzidła”) do celebransa. Następuje zasypywanie, po czym kapłan błogosławi kadzidło i mówi:

Ab illo benedicaris (+) in cuius honore cremaberis. Amen.

Niechaj cię Ten błogosławi, na którego cześć spalać się będziesz

Kadzidło, które spala się i dym unoszący się w górę są symbolem naszych modlitw i ofiar. Kapłan okadza ołtarz, następnie diakon (lub ministrant pełniący posługę ceremoniarza) okadza celebransa.

4. Introit

Kapłan cicho odczytuje tekst introitu:

Deus Israel coniugat vos: et ipse sit vobiscum, qui misertus est duo bus unicis: et nunc, Domine, fac eos plenius benedicere te (T.P. alleluia, alleluia). Ps.

Bóg Izraela niech was połączy, a który nad dwojgiem oblubieńców się zmiłował nich będzie także z wami. A teraz dozwól Panie, aby jeszcze gorliwiej Cię wielbili

Beati omnes, qui timent Dominum: qui ambulant in viis eius. Gloria Patri et Filio et Spiritu Sa-ncto. Sicut erat in principio, et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

(w okresie wielkanocnym dodatkowo: alleluja, alleluja). Błogosławieni wszyscy, którzy się boją Pana, którzy chodzą Jego drogami. Amen.

5. Kyrie - błagalne wołanie

Następuje "Kyrie" odmawiane przez celebransa i ministrantów, chyba że wcześniej nie było śpiewane przez wiernych - wówczas zaczyna się teraz je śpiewać. Jest to pozostałość w liturgii rzymskiej z tak zwanej litanii, pewnego rodzaju modlitwy błagalnej, która wciąż obecna jest w rytach wschodnich, np. bizantyjskim („Etkenia”, na początku liturgii przedstawia się tam prośby, a wierni śpiewają „Kyrie eleison”, albo w scs „Hospodi pomiluj”). Kyrie śpiewane jest w języku greckim. **Wierni stoją.**

S. Kyrie eleison.
M. Kyrie eleison.
S. Kyrie eleison.
M. Christe eleison
S. Christe eleison
M. Christe eleison
S. Kyrie eleison.
M. Kyrie eleison.
S. Kyrie eleison.

K. Panie, zmiłuj się.
W. Panie, zmiłuj się.
K. Panie, zmiłuj się.
W. Chryste, zmiłuj się.
K. Chryste, zmiłuj się.
W. Chryste, zmiłuj się.
K. Panie, zmiłuj się.
W. Panie zmiłuj się.
K. Panie, zmiłuj się.

6. Gloria - Chwała Trójcy Przenajświętszej.

Gloria jest to pieśń chwalebna i dziękczynna za wszystkie dary, których udziela nam Trójca Przenajświętsza. W liturgiach wschodnich nazywa się ją „Hymnem Anielskim”, gdyż zaczyna się od słów, jakie śpiewali pasterzom aniołowie, gdy Pan nasz Jezus Chrystus narodził się w Betlejem. **Śpiewa się na stojąco.**

S. Gloria in excelsis Deo.

M. Et in terra pax hominibus bonae voluntatis. * Laudamus te. * Benedicimus te. * Adoramus te. * Glorificamus te.* Gratias agimus tibi propter magnam tuam. Domine Deus, Rex caelestis, * Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite, Jesu Christe. * Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. * Qui tollis peccata mundi, * suscipe deprecationem nostram. * Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. * Quoniam tu solus Sanctus. * Tu solus Dominus.* Tu solus Altissimus, Jesu Christe. Cum Sancto Spiritu (+) in gloria Dei Patris. Amen.

K. Chwała na wysokości Bogu.

W. A na ziemi pokój ludziom dobrej woli. * Chwalimy Cię * Błogosławimy Cię * Wielbimy Cię * Wysławiamy Cię * Dzięki Ci składamy, bo wielka jest chwała Twoja. Panie Boże, Królu Niebios, * Boże, Ojcie wszechmogący Panie Synu Jednorodzony, Jesu Chryste. * Panie Boże, Baranku Boży * Który gładzisz grzechy świata, * przyjm błagania nasze. * Który siedzisz po prawicy Ojca, zmiłuj się nad nami. * Albowiem tylko Tyś sam jeden święty * Tylko Tyś jest Panem. * Tylko Tyś najwyższy, Jesu Chryste. Z Duchem Świętym (+) w chwale Boga Ojca. Amen.

7. Kolekta - Modlitwa Kościelna

Kapłan całuje ołtarz, następnie pozdrawia wiernych wzywając ich do modlitwy. Wierni odpowiadają na pozdrowienie. W tym miejscu warto napisać, że we Mszy

śpiewanej wierni odpowiadają na wezwania „śpiewane”, natomiast na „mówione” odpowiadają tylko ministranci.

S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Oremus.

K. Pan z wami.
W. I z duchem twoim.
K. Módlmy się

Kapłan wraca do mszału, aby odczytać uroczystą modlitwę Kościoła, zwaną również Kolektą, czyli modlitwą zgromadzenia. W naszym to imieniu prosi kapłan Boga, by wejrzał na potrzeby swojego ludu i pobłogosławił tych młodych ludzi, którzy przed chwilą zawarli święty związek małżeński.

Exaudi nos, omnipotens et misericors Deus: ut quod nostro ministratur officio, tua benediction potius impleatur. Per Dominum nostrum Iesum Christum.

S. Per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.

Wysłuchaj nas wszechmogący i miłosierny Boże, racz jak najobficiej pobłogosławić ten związek małżeński przy posługiwaniu naszym zawarty. Przez Pana naszego.

K. Przez wszystkie wieki wieków.
W. Amen.

CZĘŚĆ TRZECIA

8. Lekcja

*W trzeciej części Bóg odpowiada na nasze modlitwy, pouczając nas słowem natchnionym o Sobie i o naszych, względem Niego, obowiązkach. Pierwsze czytanie jest wyjęte z listu świętego Pawła Apostła do Efezjan. Apostoł pisze w tym fragmencie o stosunkach małżeńskich, jak powinny się one kształtować. We Mszach śpiewanych Lekcja jest śpiewana przez subdiakona. **Wierni na lekcję mogą usiąść.** Nowszy mszał (z roku 1962), wyjątkowo dopuszcza, aby lekcję przeczytać w języku narodowym. Tłumaczenie lekcji i ewangelii następuje na ogół podczas kazania.*

S. Lectio beati Pauli Apostoli ad Ephesios: (ad Ephesoīs, 5, 22-33) Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Dominus: ²³ quoniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput est Ecclesiæ: ipse, salvator corporis ejus. ²⁴ Sed sicut Ecclesia subjecta est Christo, ita et mulieres viris suis in omni-

K. Lekcja z listu św. Pawła Apostoła do Efezjan (Efez. 5, 22-33): Żony niech będą poddane swoim mężom jak Panu, ponieważ mąż jest głową żony, jak Chrystus jest głową Kościoła: on, Zbawiciel ciała jego. Lecz jak Kościół poddany jest Chrystusowi, tak i żony swoim mężom we wszystkim.

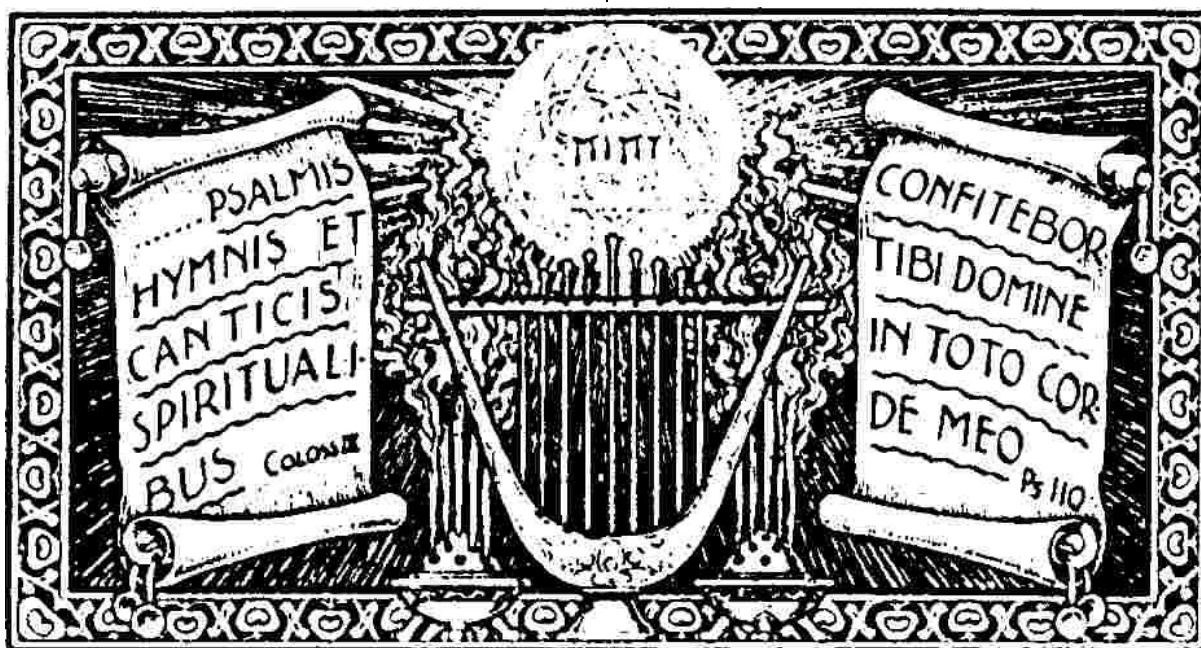
bus.²⁵ Viri, diligite uxores vestras, sicut et Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum tradidit pro ea,²⁶ ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ in verbo vitæ,²⁷ ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam, aut aliquid huiusmodi, sed ut sit sancta et immaculata.²⁸ Ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit, seipsum diligit.²⁹ Nemo enim umquam carnem suam odio habuit: sed nutrit et fovet eam, sicut et Christus Ecclesiam: ³⁰ quia membra sumus corporis ejus, de carne ejus et de ossibus ejus.³¹ Propter hoc relinquet homo patrem et matrem suam, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una.³² Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico in Christo et in Ecclesia.³³ Verumtamen et vos singuli, unusquisque uxorem suam sicut seipsum diligit: uxor autem timeat virum suum

Mężowie, miłujcie żony wasze, jak i Chrystus umiłował Kościół i wydał samego siebie za niego, aby go uświęcić, oczyściwszy go obmyciem wody w słowie życia, aby sam sobie przysposobił Kościół chwalebny, nie mający zmały ani zmarszczki, albo czegoś podobnego, ale żeby był święty i niepokalany. Tak i mężowie powinni miłować żony swoje jak swoje ciało. Kto miłuje żonę swoją, miłuje samego siebie. Nikt bowiem nigdy nie miał w nienawiści ciała swego, ale żywi i pielęgnuje je, jak i Chrystus Kościół; gdyż jesteśmy członkami ciała jego, z ciała jego i z kości jego. "Dlatego opuści człowiek ojca i matkę swoją i złączy się z żoną swoją i będą dwoje w jednym ciele." Jest to wielka tajemnica, a ja mówię w Chrystusie i w Kościele. Wszakże i każdy z was z osobna niech miłuje żonę swoją jak samego siebie, a żona niech się boi męża swego.

Po skończonym czytaniu ministranci odpowiadają:

M. Deo gratias.

W. Bogu niech będą dzięki.

9. Graduał i Alleluja (względnie Traktus, Sekwencja).

Po Lekcji chór śpiewa (względnie kapłan czyta) tekst śpiewu międzylekcyjnego zwanego Graduałem. Tekst ów jest wyjęty z Psalterza, streszcza pobożne uczucia, jakie nam czytanie Pisma Świętego nasunęło. Alleluja - słowo hebrajskie, oznaczające "śpiewajcie Panu" - jest okrzykiem radości płynącej z serca Kościoła Świętego na skutek dobrodziejstw Bożych. Wierni w tym czasie siedzą. **Nie wstają na „Alleluja”**, wbrew nowym obyczajom.

Uxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tuae. V. Filii tui sicut novellae olivarum in circuitu mensae tuae.

Alleluia, alleluia. Mittat vobis Dominus auxilium de sancto: et de Sion tueatur vos. Alleluia.

(Tempore paschalis: Alleluia, alleluia. Mittat Vobis Dominus auxilium de sancto: et de Sion tueatur vos. Alleluia. Benedicat vobis Dominus ex Sion: qui fecit caelum et terram. Alleluia.)

Żona twoja jako winorośl płodna, rosnąca na ścianie twego domu. Dzieci twe jak gałązki oliwne wokoło twego stołu.

Alleluja, alleluja. Niech Pan ześle wam pomoc z świątyni i ze Syjonu niechaj was broni. Alleluja.

(w okresie Wielkanocnym zamiast powyższego: alleluja, alleluja. Niech Pan ześle wam pomoc z świątyni i ze Syjonu niechaj was broni. Alleluja. Niech ze Syjonu błogosławieństwo wam zsyła Pan, który stworzył niebo i ziemię. Alleluja.)

10. Przygotowanie do Ewangelii

Po śpiewie międzylekcyjnym kapłan głęboko pochylony przed środkiem ołtarza modli się cicho, w tym czasie zaś ministrant przenosi mszał na drugą stronę ołtarza. Jak niemal każdy gest we Mszy św. przeniesienie mszału ma głęboką symbolikę - symbolizuje przeniesienie głoszenia Ewangelii Chrystusowej na pogan; albowiem najpierw była ona głoszona żydom, ci jednak ją odrzucili zanurzając się w błędy faryzeizmu i gardząc Bożym przymerzem, poganie zaś z radością przyjęli zbawczą, Boską naukę. Celebrans cicho modli się następującą modlitwą:

Munda cor meum, ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiae prophetae calculo mundasti ignito: ita me tua grata miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum digne valeam nuntiare. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oczyść serce moje i wargi moje, wszechmogący Boże, któryś wargi Izajasza proroka rozżarzonym węglem oczyścił. I mnie też przez łaskawe miłosierdzie swoje racz tak oczyścić, iżbym mógł godnie opowiadać święta Ewangelię Twoją. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Podczas uroczystej Mszy diakon kładzie księgę Ewangelii na ołtarzu, a po nasypaniu kadzidła przez celebransa klęka na najwyższym stopniu, odmawia Munda cor i prosi o błogosławieństwo, którego udziela mu kapłan. Gdy nie ma diakona, modlitwę tę odmawia sam kapłan:

Jube, domne (Domine) benedicere. Dominus sit in corde tuo (meo) et in labiis tuis (meis): ut digne et competenter anunties (annuntiem) Evangelium suum. Amen.

Racz, Panie, pobłogosławić. Bóg niech będzie w sercu moim i na ustach moich, abym godnie i umiejętnie głosił Ewa-ngelię Jego. Amen.

11. Ewangelia

Kapłan przechodzi na stronę Ewangelii i czyta (śpiewa) naznaczywszy poprzednio mszał, czoło, usta i piersi znakiem krzyża. Podobnie wierni naznaczają czoło, usta i serce znakiem krzyża.

*W Ewangelii przemawia do nas sam Pan Jezus. **Wierni wstają.***

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

S. Sequentia sancti Evangelii secundum Matthaeum .

M. Gloria tibi, Domine.

S. In illo tempore accesserunt ad eum pharisæi tentantes eum, et dicentes : Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa ?⁴ Qui respondens, ait eis : Non legistis, quia qui fecit hominem ab initio, masculum et feminam fecit eos ? Et dixit :⁵ Propter hoc dimittet homo patrem, et matrem, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una.

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. Wyjątek z Ewangelii według św. Mateusza.

W. Chwała Tobie Panie.

K. (Mat. 19, 3-6) Onego czasu przyszli do Jezusa faryzeusze, kusząc go i mówiąc: Czy godzi się człowiekowi opuścić żonę swoją z jakiegokolwiek przyczyny? A on odpowiadając rzekł im: Nie czytaliście, że ten który stworzył człowieka na początku, mężczyznę i niewiastą stworzył ich? I rzekł: Dlatego opuści człowiek ojca i matkę, i złączy się z żoną swoją, i będą dwoje w jednym ciele. A tak już nie są dwoje, ale jedno ciało. Co więc Bóg złączył, człowiek niech nie rozłącza.

Skończywszy czytać Ewangelię kapłan całuje mszał mówi po cichu:

Per evangelica dicta deleantur nostra delicta.

M. Laus tibi, Christe.

Przez te słowa Ewangelii niechaj będą zgładzone przewiny nasze.

W. Chwała Tobie Chryste.

12. Kazanie.

Podczas kazania najczęściej ksiądz czyta lekcję i ewangelię po polsku, po czym następuje pouczenie. Kazanie nie jest częścią Mszy, nie musi go być wcale. Na znak tego, że nie jest to cześć Mszy, ale niejako Msza jest przerywana dla pouczenia wiernych, ksiądz zdejmuje manipularz i zakłada biret. Czasem zdejmuje też ornat. Czytania na ogół rozpoczynają się mniej więcej tak: „Na cześć i chwałę Panu Bogu

Wszechmogącemu w Trójcy Świętej jedynemu i na pożytek nasz zbawienny czyta nam Kościół święty, Matka nasza, lekcję wyjętą z listu św. Pawła Apostoła do Efezjan (w tym miejscu tekst czytania) i Ewangelię zapisaną u św. Mateusza, której jako słów Bożych z uszanowaniem powstawszy (w tym miejscu wierni wstają, siadają znów po Ewangelii) wysłuchajcie (i czytanie). Po tym następuje kazanie, czasem poprzedzone ogłoszeniami.

13. Credo - Wyznanie wiary

Następuje uroczyste wyznanie świętej wiary katolickiej:

S. Credo in unum Deum:

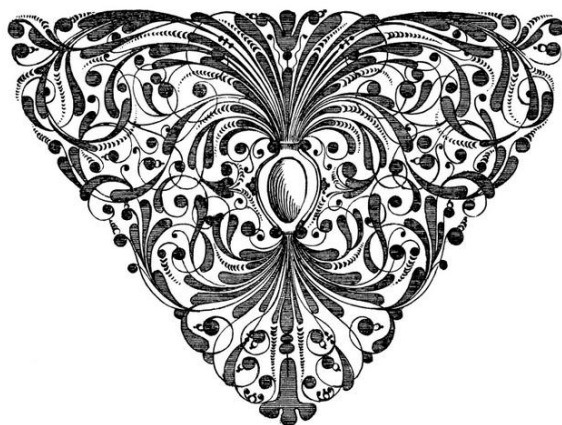
M. Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, * visibilium omnium et invisibilium. * Et in unum Dominum, Iesum Christum, Filium Dei unigenitum. * Et ex natus ante omnia saecula. * Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. * Genitum non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostra salutem descendit de caelis. * (PRZYKLEKNAĆ) ET INCARNATUS EST DE SPIRITU SANCTO EX MARIA VIRGINE: ET HOMO FACTUS EST. * Crucifixus etiam

K. Wierzę w jednego Boga,

W. Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi, wszystkich rzeczy widzialnych i niewidzialnych. I w jednego Pana Jezusa Chrystusa, Syna Bożego jednorodzonego, który jest zrodzony przed wszystkimi wiekami. Bóg z Boga, Światłość ze Światłości. Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego. Zrodzony a nie stworzony, współistotny Ojcu, a przez Niego wszystko się stało. On to dla nas ludzi i dla naszego zbawienia zstąpił z niebios. (PRZYKLEKNAĆ) I ZA SPRAWĄ DUCHA ŚWIĘTEGO PRZYJĄŁ CIAŁO Z MARYI DZIEWICY I STAŁ

pro nobis: sub Pontio Pilato passus, et sepultus est. * Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in caelum: sedet ad dexteram Patris. * Et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos, et mortuos: cuius regni non erit finis. * Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem: * Qui ex Patre Filioque procedit. * Qui cum Patre et Filio simul adoratur, et conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. * Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam. * Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. * Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam (+) venturi saeculi. Amen.

SIĘ CZŁOWIEKIEM Ukrzyżowany również za nas, pod Poncjuszem Piłatem został umęczony i pogrzebany. I zmartwychwstał dnia trzeciego, jak oznajmia Pismo. I wstąpił do nieba, siedzi po prawicy Ojca. I powtórnie przyjdzie w chwale sądzić żywych i umarłych, a Królestwu Jego nie będzie końca. Wierzę w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela, który od Ojca i Syna pochodzi, który z Ojcem i Synem wspólnie odbiera uwielbienie i chwałę, który mówił przez Proroków. Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostolski Kościół Wyznaje jeden chrzest na odpuszczenie grzechów. I oczekuję wskrzeszenia umarłych i żywota wiecznego (+) w przyszłym świecie Amen.

MSZA WIERNYCH

CZĘŚĆ PIERWSZA

14. Offertorium - Ofertorium

Kapłan całuje ołtarz i pozdrawia wiernych wzywając wszystkich do modlitwy. Na ofertorium **wierni mogą siedzieć, mogą też klęczeć**. Są to przepiękne modlitwy, w których kapłan ofiaruje Bogu wino i chleb - te same, które za chwilę staną się Ciałem i Krwią Pana Naszego Jezusa Chrystusa. To ofiarowanie jest jakby przygotowaniem właściwej ofiary Mszy świętej, która dokona się nieco później. Jak pisze ks. Cozel, jest to pamiątka z czasów, kiedy wierni przynosili do kościoła dary, które następnie kapłan ofiarował w ich imieniu Bogu.

S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.

K. Pan z wami.
W. I z duchem twoim.

S. Oremus

K. Modlmy sie.

Podczas ofiarowania chór śpiewa antyfonę offertorium z danego dnia, gdy zaś chóru nie ma robi to kapłan. Jednakże na ogół antyfona ta jest po prostu czytana. Wierni wówczas mogą śpiewać jakąś pieśń nabożną, zależnie od okresu liturgicznego. W chwili ofiarowania oddajmy Panu Jezusowi całe nasze życie, wszystkie poczynania, troski i radości; niech On złoży te dary nasze przed Tronem Bożym w niebie. Antyfona na ofiarowanie we Mszy wotywniej za nowożeńców brzmi tak:

In te speravi, Domine: dixi: Tu es Deus meus:
in manibus tuis tempora mea.

W Tobie, o Panie, ufność pokładam. Tyś
moim Bogiem, mówię, los mój w Twoim jest
ręku.

15. Ofiarowanie Chleba

Kapłan odkrywa kielich, ministrant jeden raz dzwoni. Następnie wznosząc patenę kapłan ofiarowuje chleb. Poniższe modlitwy ksiądz odmawia cicho.

Suscipe sancte Pater omnipotens aeterne
Deus, hanc immaculatam hostiam, quam ego
indignus famulus tuus offero tibi Deo meo vivo
et vero, pro innumerabilibus peccatis et
offensionibus et negligentibus meis, et pro
omnibus circumstantibus, sed et pro omnibus
fidelibus Christianis vivis atque defunctis: ut
mihi et illis proficiat ad salutem in vitam
aeternam. Amen.

Przyjmij, Ojczye święty, wszechmocny, wie-
kuisty Boże, tę hostię niepokalaną, którą ja
niegodny sługa Twój, ofiarowuję Tobie, Bogu
mojemu żywemu i prawdziwemu, za niezli-
czone grzechy, zniewagi i niedbalstwa moje, za
wszystkich tu obecnych, a także za wszystkich
wiernych Chrześcijan, żywych i umarłych, aby
mnie i im posłużyła do zbawienia w życiu
wiekuistym. Amen.

Czyniąc patenę znak krzyża, składa chleb na ołtarzu.

16. Przygotowanie wina i wody

Ministranci przynoszą ampulki z winem i wodą. Kapłan przeszedłszy na stronę Lekcji wlewa do kielicha wino i kilka kropel wody, którą błogo-sławi. To połączenie wina i wody czyni na pamiątkę krwi i wody, którą spłynęła z boku Chrystusa. Woda jest też symbolem wiernych, którzy wraz z Chrystusem, głową Kościoła, są złączeni jak woda z winem i z Nim ofiarowują się Bogu Ojcu.

Deus, qui humanae substantiae dignitatem
mirabiliter condidisti, et mirabiliter reforma-
sti: da nobis per hujus aquae et vini my-
sterium, ejus divinitatis esse consortes, qui
humanitatis nostrae fieri dignatus est parti-
ceps, Jesus Christus, Filius tuus, Dominus
noster: Qui tecum vivit et regnat in unitate
Spiritus Sancti Deus; per omnia saecula
saeculorum. Amen.

Boże, któryś godność natury ludzkiej, prze-
dziwnie stworzył i jeszcze przedziwnie naprawił,
spraw przez tę tajemnicę wody i wina, abyśmy
mieli uczestnictwo w Bóstwie Tego, który raczył
stać się uczestnikiem człowieczeństwa naszego,
Jezus Chrystus, Syn Twój, Pan nasz, który z To-
bą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego
Bóg; przez wszystkie wieki wieków. Amen.

17. Ofiarowanie wina.

Na środku ołtarza, kapłan podnosi kielich, a następnie czyni nim znak krzyża nad ołtarzem.

Offerimus tibi Domine, calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam: ut in conspectu divinae majestatis tuae, pro nostra et totius mundi salute cum odore suavitatis ascendat. Amen.

Ofiarujemy Ci, Panie, kielich zbawienia, Twojej zebrząc łaskawości, aby jako wonność wdzięczną wzniosł się przed oblicze Twego Boskiego Majestatu za nasze i całego świata zbawienie. Amen.

18. Polecenie ofiar.

Kapłan pochylony odmawia modlitwę Azariasza w piecu gorejącym (Dan. III, 39-40)

In spiritu humilitatis, et in animo contrito suscipiamur a te Domine: et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi Domine Deus.

W duchu pokornych i w sercu skruszonych, przyjm nas, o Panie, i niech ofiara nasza tak się dziś przed obliczem Twoim dokona, aby się podobala Tobie, Panie Boże.

Czyniąc znak krzyża kapłan prosi, aby Duch Święty ofiarę pobłogosławił.

Veni sanctificator omnipotens aeterne Deus, et (+) benedic hoc sacrificium tuo sancto nomini praeparatum.

Przyjdź, Dawco świętości, wszechmogący wiekuisty Boże, i pobłogosław (+) tę ofiarę przygotowaną dla chwały świętego Imienia Twojego.

*We Mszy z kadzidłem w tym miejscu następuje okadzenie. Po zasypaniu ksiądz okadza ołtarz, potem zaś turyfer okadza celebransa. Następnie odchodzi na środek i okadza ministrantów (jeśli wśród wiernych siedzą duchowni to podchodzi do każdego i również go okadza), następnie odwraca się do ludu wiernego i okadza ten lud. **Na okadzenie się wstaje**, gdy ministrant odwróci się z powrotem do ołtarza, można pono-wnie usiąść/ukłknąć.*

19. Lavabo - Umycie rąk

Ministranci przynoszą wodę, ręczniczek i miseczkę do obmycia palców kapłana. Kapłan po okadzeniu lub zaraz po poleceniu ofiar przechodzi na stronę Lekcji i umywa palce rąk. Jest to przypomnienie, że należy obudzić skrucę, aby móc przystąpić do ofiary z duszą czystą. Obmywając palce celebrans mówi cicho:

Psalm 25

Lavabo inter innocentes manus meas: et circumdabo altare tuum Domine. Ut audiam vocem laudis: et enarrem universa mirabilia tua. Domine dilexi decorem domus tuae, et locum habitationis gloriae tuae. Ne perdas cum impiis Deus animam meam: et cum viris sanguinum vitam meam. In quorum manibus iniquitates sunt: dextera eorum repleta est muneribus. Ego autem in innocentia mea ingressus sum: redime me, et miserere mei.

Umywam w niewinności rece swoje i okrążam ołtarz Twój, Panie. Aby usłyszeć śpiew ku Twojej chwale i wysławiać wszystkie cuda Twoje. Kocham, Panie, piękno domu Twego, miejsce, gdzie mieszka Twój majestat. Nie daj. Boże, bym z grzesznikami stracił duszę swoją, a życie swoje razem z ludźmi żądnymi krwi. Do ich rąk nikczemność przyłgnęła, a ich prawica przekupstwa pełna. A ja chodzę w niewinności swojej, wybaw mnie i miej litość nade mną. Na

Pes meus stetit in directo: in ecclesiis benedicam te Domine. Gloria Patri...

drodzę prawej stoi noga moja, przeto wraz z ludem zebrany sławić Cię będę, o Panie. Chwała Ojcu...

20. Polecenie ofiar Trójcy Świętej

Kapłan pochylony na środku ołtarza, mówi:

S. Suscipe sancta Trinitas hanc oblationem, quam tibi offerimus ob memoriam passionis resurrectionis et ascensionis Jesu Christi Domini nostri: et in honorem beatae Mariae semper virginis, et beati Joannis Baptistae, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et istorum, et omnium Sanctorum: ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem: et illi pro nobis intercedere dignentur in coelis, quorum memoriam agimus in terris. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Przyjmij, Trójco Święta, tę ofiarę, którą Ci składamy na pamiątkę męki, zmartwychwstania i wniebowstąpienia Jezusa Chrystusa, Pana naszego, oraz na cześć Najświętszej Maryi Zawsze Dziewicy, świętego Jana Chrzciciela, świętych Apostołów Piotra i Pawła, a także tych (których szczątki są w ołtarzu i wszystkich świętych: niech posłuży im ku chwale, nam zaś pomoże do zbawienia; niechaj ci, których ze czcią wspominamy na ziemi, raczą orędownać za nami w niebie: przez tegoż Chrystusa, Pana Naszego. Amen.

21. Wezwanie do modlitwy i Sekreta

Kapłan całuje ołtarz i zwraca się do wiernych prosząc o szczególne skupienie i zjednoczenie w modlitwie.

S. Orate, fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

K. Módlcie się, Bracia, aby moja i wasza ofiara była przyjęta przez Boga Ojca wszechmogącego.

Ministranci odpowiadają:

M. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiae suae sanctae.

W. Niech przyjmie Pan ofiarę z rąk twoich na cześć i chwałę Imienia swego, oraz na pożytek nasz i całego świętego Kościoła swego.

Kapłan odpowiada po cichu:

S. Amen.

K. Amen.

Po czym, z rękami nad ofiarą, odmawia modlitwę zwaną sekretą:

Suscipe, quaesumus, Domine, pro sacra connubii lege minus oblatum: et cuius largitor es operis, esto dispositor. Per Dominum nostrum.....

Przyjmij, prosimy, Panie ofiarę którą Ci składamy w intencji tego świętego związku małżeńskiego i kieruj dziełem, któreś ustanowił. Przez Pana naszego...

Po czym głośno śpiewa:

S. Per omnia saecula saeculorum

K. Przez wszystkie wieki wieków

Wierni odpowiadają:

M. Amen.

W. Amen.

CZĘŚĆ DRUGA

Za chwilę rozpocznie się najważniejsza część Mszy św., czyli kanon. Podczas tej modlitwy dokonuje się Ofiara, jaką Chrystus Pan złożył za nas z samego Siebie na Górze Czaszki - Kalwarii, tym razem jednak dokonuje się ona w sposób bezkrwawy. Za chwilę nasz Pan będzie rzeczywiście obecny na ołtarzu, gdyż chleb przeistoczy się w Jego Najświętsze Ciałło a wino w Przenajświętszą Krew. Kanon rozpoczyna się prefacją, pewnego rodzaju wstępem. Istnieje kilkanaście prefacji, zależnie od okresu, klasy dnia itp. We Mszy wotywniej za nowożeńców śpiewana będzie prefacja ogólna, na dni powszednie:

22. Prefacja czyli Przedśpiew

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

S. Sursum corda.

M. Habemus ad Dominum.

S. Gratias agamus Domino Deo nostro.

M. Dignum et justum est.

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca,

W. Mamy je ku Panu.

K. *(Pochylając głowę)* Czyńmy dzięki Panu Bogu naszemu.

W. Godne jest to i sprawiedliwe.

Prefacja wielkanocna

S. Vere dignum et justum est æquum et salutäre, Te quidem, Dómine, omni témpore, sed in hoc potissimum nocte gloriósius prædicäre, hac potissimum die hoc potissimum cum Pascha nostrum immolátus est Christus. Ipse enim verus est Agnus, qui ábstulit peccáta mundi. Qui mortem nostram moriéndó destrúxit et vitam resurgéndo reparávit. Et ideo cum Angelis et Archángelis, cum Thronis et Dominationibus cumque omni milítia coeléstis ex ércitus hymnum glóriæ tuæ canimus, sine fine dicentes:

K. Prawdziwie godną i sprawiedliwą, słuszną i zbawienną jest rzeczą wysławiać Ciebie, Panie, każdego zaprawdę czasu, lecz przede wszystkim w tym okresie, gdy na Paschę naszą ofiarowany jest Chrystus. On bowiem prawdziwym jest Barankiem, który zgładził grzechy świata. On umierając śmierć naszą zwyciężył, a zmartwychwstając życie nam przywrócił. Przeto z Aniołami i Archaniołami, z Tronami i Panowaniami oraz ze wszystkimi hufcami wojska niebieskiego hymn ku Twojej chwale śpiewajmy, bez ustanku wołając:

23. Sanctus - Święty

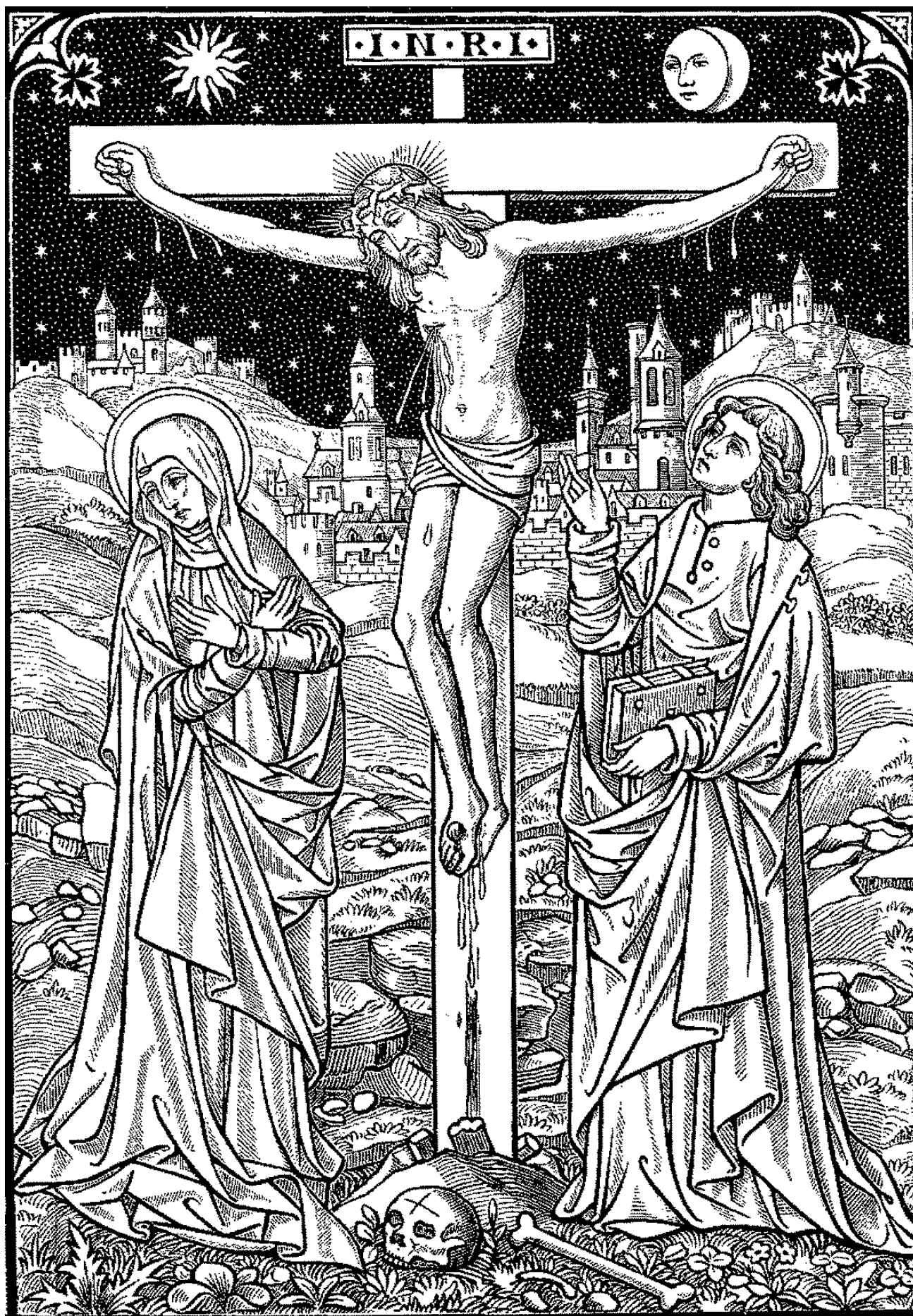
Kapłan pochyla się i mówi, ministrant trzykroć dzwoni a chór wraz z wiernymi (lub wierni bez chóru, jeśli go nie ma) śpiewa:

S. Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt coeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis. **Czyniąc znak krzyża:** Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

K. Święty, Święty, Święty, Pan Bóg Zastępów. Pełne są niebiosy i ziemia chwały Twojej. Hosanna na wysokości. Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie. Hosanna na wysokości.

Wierni klękają już na początku „Sanctus”, jednocześnie śpiewając. Można także podpatrzeć ministrantów i uklęknąć wtedy, gdy klękają oni.

KANON MSZY ŚWIĘTEJ

Modlitwy Kanonu, którego pochodzenie sięga pierwszych wieków Kościoła, odzwierciedlają dokładnie myśl Zbawiciela i Apostołów. Przez wieki modlitwy te nie zmieniały się i trwały w Mszy rzymskiej, dopiero papież Jan XXIII dokonał lekkiej modyfikacji poprzez dodanie do Kanonu imienia św. Józefa. Teraz dokonuje się właściwa ofiara, Chrystus Pan realnie obecny w postaciach Eucharystycznych ofiaruje się tak jak niegdyś w Jerozolimie. Tym razem jednak w sposób bezkrwawy. Podczas Kanonu dobrze jest rozważać Mękę i Ofiarę Chrystusową.

24. (Pierwsza) modlitwa wstawiennicza

Kapłan ogólnie poleciwszy ofiarę wstawia się (a) za cały Kościół wojujący (b) za biorących udział w ofierze (c) w łączności z Kościołem tryumfującym. "Naprzód należy polecić ofiary i wtedy wygłosić imiona tych, których należy" (św. Innocenty I 417). Imiona odczytywano z tabliczek zwanych dyptychami. Wypisywano na nich imiona żywych i umarłych, których polecano modlitwom wiernych, oraz imiona świętych, których przy ofierze w dniu danym wspominano. Modlitwy Kanonu odmawiane są po cichu.

Te Igitur - ogólne polecenie ofiar

Te igitur clementissime Pater, per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus, uti accepta habeas, et benedicas haec (+) dona, haec (+) munera, haec (+) sancta sacrificia illibata.

Ciebie więc, najmiłościwszy Ojczy, przez Jezusa Chrystusa Syna Twojego, Pana naszego, pokornie błagamy i prosimy: przyjmij te (+) dary, te (+) daniny, te (+) święte, nieskalane ofiary.

In Primis - Za Kościół wojujący

In primis quae tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta Catholica quam pacificare, custodire, adunare, et regere digneris toto orbe terrarum: una cum famulo tuo Papa nostro N. et Antistite nostro "N." et omnibus orthodoxis, atque Catholicae et Apostolicae fidei cultoribus.

Składamy Ci je przede wszystkim za Kościół Twój Święty, powszechny: racz Go obdarzyć pokojem, strzec, jednoczyć i rządzić Nim na całym okręgu ziemskim, wraz ze sługą Twoim Papieżem naszym N. (imię aktualnego papieża), i Biskupem naszym N. (imię biskupa miejsca), i ze wszystkimi prawowiernymi powszechnej i apostołskiej wiary wyznawcami.

Memento - za uczestników (wspomnienie żywych)

Memento Domine famulorum, famularumque tuarum "N." et "N." et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est, et nota devotio, pro quibus tibi offerimus: vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se, suisque omnibus: pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumitatis suae: tibi que reddunt vota sua aeterno Deo vivo et vero.

Pomnij, Panie na sługi i służebnice Twoje N.N. (imiona nowożeńców) i na wszystkich tu obecnych, których wierność jest Ci wiadoma, a gorliwość znana, za których tobie ofiarujemy i którzy Ci składają tę ofiarę uwielbienia za siebie samych i za wszystkich swoich, za odkupienie dusz swoich, w nadziei zbawienia i ocalenia swego, oddając dary swoje, To-bie, Bogu wiecznemu, żywemu i prawdziwemu.

Communicantes - w łączności z Kosciół tryumfującym

S. Communicantes, et memoriam venerantes, in primis gloriosae semper virginis Mariae genitricis Dei et Domini nostri Jesu Christi: sed et beati Joseph, eiusdem virginis sponsi et beatorum Apostolorum ac martyrum tuorum, Petri et Pauli, Andreae, Jacobi, Joannis, Thomae, Jacobi, Philippi, Bartholomaei, Matthaei, Simonis et Thaddaei: Lini, Cleti, Clementis, Xysti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Joannis et Pauli, Cosmae et Damiani, et omnium sanctorum tuorum: quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuae muniamur auxilio. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

W świętym obcowaniu, ze czcią wspominamy przede wszystkim wslawioną zawsze Dziewicę Maryję, Rodzicę Boga, Pana naszego, Jezusa Chrystusa, św. Józefa, jej przeczystego oblubieńca a także Świętych Apostołów i Męczenników Twoich: (*Apostołów*) Piotra i Pawła, Andrzeja, Jakuba Jana, Tomasza, Jakuba, Filipa, Bartłomieja, Mateusza, Szymona, i Tadeusza, (*Papieży*) Linusa, Kleta, Klemensa, Ksystusa, Korneliusza, (*Męczenników* Cypriana, Wawrzyńca, Chryzogona, Jana i Pawła, Kosmę i Damiana, i wszystkich Świętych Twoich: racz dla ich zasług i modlitw wspierać nas w każdej potrzebie pomocą Swojej opieki. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego. Amen.

25. Hanc Igitur - prośba o przyjęcie ofiary

Kapłan wyciąga dłonie nad Hostią i kielichem.

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quaesumus, Domine, ut placatus accipias: diesque nostros in tua pace disponas, atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Prosimy Cię przeto, Panie, abyś tę ofiarę sług Twoich i całej rodziny Twojej miłościwie przyjął, dni życia naszego w pokoju swym ustalił i zechciał od wiecznego potępienia nas wybawić i zaliczyć w poczet wybranych Twoich. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

26. Quam Oblationem - Prośba o przeistoczenie

Kulminacyjnym punktem w Ofierze Mszy Świętej jest przeistoczenie chleba i wina w Ciało i Krew Pańską. Ofiara, które się spełnia na ołtarzu, jest tą ofiarą, która się dokonała na Kalwarii. Ten sam Kapłan i Ofiara ta sama. Wzbudźmy w sobie wiarę w obecność Chrystusa pod postaciami chleba i wina mówiąc po cichu, podczas podniesienia słowa św. Tomasza: Pan mój i Bóg mój. (7 lat odp. dla tych, co mówią codzień odp. zup. raz na tydzień pod zwykłymi warunkami. S. Pen. 26, I, 1937)

Quam oblationem tu, Deus, in omnibus, quaesumus benedictam (+), adscriptam (+), ratam (+), rationabilem, acceptabilemque facere digneris: ut nobis Corpus (+), et Sanguis (+) fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi.

Wśród wszystkich ofiar, prosimy Cię, Ty Boże, racz te pobło(+)gosławić, u(+)znać, za(+)twierdzić, prawdziwą i miłą sobie uczynić, tak, żeby stała się dla nas Cia(+)łem i Krwią (+) najmilszego Syna Twojego, Pana naszego, Jezusa Chrystusa.

27. Konsekracja chleba

Kapłan bierze do rąk Hostię

S. Qui pridie quam pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas: et elevatis oculis in coelum ad te Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, benedixit (+), fregit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite et manducate ex hoc omnes:

Który w przedzień Swej Męki wziął chleb w święte i czcigodne ręce Swoje, a wzniosłszy oczy ku niebu do Ciebie, Boga, Ojca Swego wszechmogącego, Tobie czyniąc dzięki, pobłogo(+)sławił, połamał i rozdał uczniom Swoim, mówiąc: Bierzcie i pożywajcie z niego wszyscy:

Kapłan pochyla się nad Hostią

HOC EST ENIM CORPUS MEUM

TO JEST BOWIEM CIAŁO MOJE

Gdy kapłan podnosi Hostię Najświętszą, ministrant dzwoni, a wierni adorują w ciszy.

28. Konsekracja wina

Kapłan bierze do rąk Kielich.

Simili modo postquam coenatum est, accipiens et hunc praeclarum Calicem in sanctas ac venerabiles manus suas: item tibi gratias agens, bene (+) dixit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite, et bibite ex eo omnes.

Podobnież, gdy było po wieczerzy, ujmując i ten przesławny Kielich w święte i czcigodne ręce Swoje, również dzięki Tobie czyniąc, pobłogo(+)sławił i podał uczniom Swoim, mówiąc: Bierzcie i pijcie z niego wszyscy:

Kapłan pochyla się nad Kielichem.

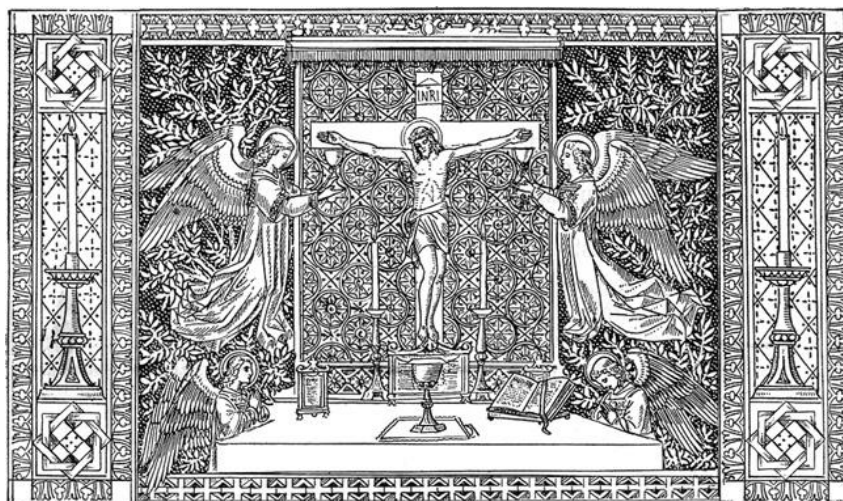
HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI, NOVI ET AETERNI TESTAMENTI: MYSTERIUM FIDEI: QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDETUR IN REMISSIONEM PECCATORUM

TO JEST BOWIEM KIELICH KRWI MOJEJ, NOWEGO I WIECZNEGO PRZYMIERZA: TAJEMNICA WIARY: KTÓRY ZA WAS I ZA WIELU WYLANY BĘDZIE NA ODPUSZCZENIE GRZECHÓW

Haec quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis.

To ile razy czynić będziecie, na moją czyńcie pamiątkę.

Gdy kapłan podnosi kielich, ministrant dzwoni: - wierni adorują w ciszy Krew Przenajświętszą.

29. Unde Et Memores - Wspomnienie Tajemnicy Odkupienia (Anamneza)

Pamiętka Chrystusa, to nie tylko czcze wspomnienie, ale rzeczywiste uobecnienie całej Tajemnicy Odkupienia - co też podkreśla natychmiast kapłan w następnej modlitwie zwanej "anamneza" czyli "wspomnienie".

S. Unde et memores Domine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, ejusdem Christi Filii tui Domini nostri tam beatae passionis, nec non et ab inferis resurrectionis, sed et in coelos gloriosae ascensionis: offerimus praeclarae maiestati tuae de tuis donis ac datis, hostiam (+) puram, hostiam (+) sanctam, hostiam (+) immaculatam, Panem (+) sanctum vitae aeternae, et Calicem (+) salutis perpetuae.

Przeto i my słudzy Twoi, Panie, oraz lud Twój święty, wspominając tak błogosławioną Mękę, jak też i Zmartwychwstanie z otchłani i chwalebne Wniebowstąpienie tegoż Chrystusa, Syna Twojego, Pana naszego, ofiarujemy przedostojnemu Ma-jestatowi Twojemu, z darów i dobrodziejstw Twoich, Hostię (+) czystą, Hostię (+) świętą, Hostię (+) Niepokalaną, Chleb (+) święty wiekuistego życia i Kielich (+) zbawienia wiecznego.

30. Supra Quae - Modlitwa o przyjęcie Ofiary bezkrwawej

Bóg łaskawie przyjął ofiary Starego Zakonu, które były tylko figurą Ofiary Chrystusa; o ile bardziej przychylnie raczy wejrzeć na ofiarę Nowego Przymierza.

S. Supra quae propitio ac sereno vultu respicere digneris: et accepta habere, sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui justi Abel, et sacrificium patriarchae nostri Abrahae: et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

Racz na nie wejrzeć przejednanym i łaskawym obliczem i przyjąć je tak mile, jak mile przyjąć raczyłeś dary sprawiedliwego sługi Twego Abela i ofiarę Patriarchy naszego Abrahama i tą, którą Ci złożył najwyższy Kapłan Melchizedech, ofiarę świętą, Hostię niepokalaną.

31. Druga modlitwa wstawiennicza

Kapłan pochylony nad ołtarzem, modli się o łaski dla uczestników Ofiary. Owym aniołem, który ma ofiarę przedstawić jest wg. św. Tomasza z Akwinu sam Chrystus. Według innych jest nim Duch Św. lub jakiś anioł ofiarnik (patrz Apokalipsa 8,5).

Supplices - za uczestników Ofiary

Supplices te rogamus, omnipotens Deus; jube haec perferri per manus sancti Angeli tui in sublime altare tuum, in conspectu divinae majestatis tuae: ut quotquot ex hac altaris participatione, sacrosanctum Filii tui Corpus (+) et Sanquinem (+) sumpserimus omni benedictione coelesti et gratia repleamur. Per eundem Christum, Dominum nostrum. Amen.

Pokornie Cię błagamy, wszechmogący Boże, rozkaż, by ręce świętego Anioła Twego zaniósł tę Ofiarę na niebiański Twój ołtarz, przed oblicze Boskiego Majestatu Twego, abyśmy wszyscy, tego ołtarza uczestnicy, pożywając przenajświętsze (+) Ciało i Krew (+) Syna Twego, otrzymali z niebios pełnię błogosławieństwa i łaski. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Memento - za zmarłych

Memento etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum "N." et "N." qui nos praecesserunt cum signo fidei, et dormiunt in somno pacis.

Pomnij też, Panie, na sługi i służebnice Twoje NN., którzy nas wyprzedzili ze znamieniem wiary i śpią snem pokoju. (**Przypomnij, za kogo się modlisz**)

Ipsis Domine, et omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis et pacis, ut indulgeas, deprecamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Błagamy Cię, Panie, użyż im i wszystkim tym, którzy w Chrystusie spoczywają, miejsca ochłody, światła i pokoju. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Nobis Quoque Peccatoribus - w łączności z Kościołem tryumfującym
Kapłan bije się w piersi, czynią to również ministranci. I wierni mogą się uderzyć w piers na znak swej grzeszności. Słowa „Nobis quoque peccatoribus” celebrans wymawia głośno, zaraz po nich zaś wraca do szeptu, i dalej ponownie odmawia modlitwy cicho.

Nobis quoque peccatoribus famulis tuis, de multitudine miserationum tuarum sperantibus, partem aliquam et societatem donare digneris, cum tuis sanctis Apostolis et Martyribus: cum Joanne, Stephano, Matthia, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnete, Caecilia, Anastasia, et omnibus sanctis tuis: intra quorum nos consortium, non aestimator meriti, sed veniae, quaesumus, largitor admittes. Per Christum Dominum nostrum.

Nam także, grzesznym sługom Twoim, którzy pokładamy nadzieję w mnóstwie litości Twojej, racz dać jakiś udział i obcowanie ze świętymi Twoimi Apostołami i Męczennikami: Janem (Chrzczicielem), Szczepanem (Diakonem), Maciejem (Apostołem), Barnabą, Ignacym (Biskupem) Aleksandrem, Marcelinem, Piotrem, (Męczennice) Felicją, Perpetuą, Agatą, Łucją, Agnieszką, Cecylią, Anastazją, i całym gronem Twych Świętych; dopuść nas, prosimy, do ich współdziedziectwa, nie z naszych zasług biorąc miarę, lecz przebaczeniem obdarzając Przez Chrystusa, Pana naszego.

32. Zakończenie

Per quem haec omnia, Domine, semper bona creas, sanctificas (+), vivificas (+), benedicis (+) et praestas nobis.

Przez Niego, Panie, te wszystkie dary zawsze dobrymi stwarzasz, uświęcasz, ożywasz, błogosławisz i nam ich udzielasz.

Kapłan odkrywa kielich i czyni Hostią Św. pięć razy znak krzyża, po czym podnosi kielich wraz z Hostią (małe podniesienie). Jednocześnie wielbi Boga, mówiąc:

Per ipsum (+), et cum ipso (+), et in ipso (+),
est tibi Deo Patri (+) omnipotenti, in unitate
Spritus (+) Sancti, omnis honor et gloria.

S. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

Przez (+) Niego i z (+) Nim, i w (+) Nim masz,
Boże Ojczy (+) wszechmogący, w jedności
Ducha (+) Świętego, wszelką cześć i chwałę.

K. Przez wszystkie wieki wieków.

W. Amen.

CZEŚĆ TRZECIA

33. Pater Noster - Modlitwa Pańska

Teraz po złożeniu Ofiary, następuje uczta. W odpowiedzi na nasze dary, prośby i błagania Bóg udzieli nam pokarmu świętego, w którym są zawarte wszystkie łaski i dobrodziejstwa, bo pokarm ten, to sam Pan Jezus pod postaciami chleba i wina. Jest to stwierdzenie, że Bóg nas wysłuchał i chce nam pomóc, jako swym dzieciom. Jako przygotowanie do Komunii św. odmówmy z głębi serca "Ojcze nasz" i prośmy Pana Jezusa, aby to Jego Ciało, które spożywać będziemy, stało się nam lekarstwem dla duszy i ciała. Wierni nie śpiewają z kapłanem „Pater Noster”, śpiewają dopiero ostatnią prośbę „sed libera nos a malo”.

S. Oremus. Praeceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati, audemus dicere:

Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem.

M. Sed libera nos a malo.

S. *[po cichu]* Amen.

K. Módlmy się. Nauką zbawienną zachęteni i Boskim ustanowieniem przygotowani, ośmielamy się mówić:

Ojczy nasz, Któryś jest w niebie, święć się Imię Twoje. Przyjdź królestwo Twoje, Bądź wola Twoja, jako w niebie tak i na ziemi: Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódz nas na pokuszenie.

W. Ale nas zbaw ode złego.

K. Amen.

Nowo zaślubiona para klęka, ksiądz odwraca się do pary młodej i odma-wia nad nowożeńcami modlitwy:

Propitiare Domine supplicationibus nostris,
et institutis tuis, quibus propagationem hu-

Daj się przebłagać, Panie, naszymi modłami
i błogosław dobrotliwie związkowi, który usta-

mani generis ordinasti, benignus assiste: ut, quod te auctore iungitur, te auxillante servetur. Per Dominum nostrum...

Deus, qui potestate virtutis tuae de nihilo cuncta fecisti: qui dispositis miversitatis exordiis, homini ad imaginem Dei facto, ideo inseparabile mulieris adiutorium con didisti, ut femineo corpora de virili dares carne principium, docens, quod ex uno placuisset institui, numquam licere disiungi: Deus, qui tam excellenti mysterio coniugalem copulam consecrasti, ut Christi et Ecclesiae sacramentum praesignares in foedere nuptiarum : Deus, per quem mulier iungitur viro, et societas principaliter ordinata, ea benedictione donatur, quae sola nec per originalis peccati poenam nec per diluvii est ablata sententiam: respice propitius super hanc famulam tuam, quae, maritali iungenda consortio, tua se ex petit protectione muniri: sit in ea iugum dilectionis et pacis: fidelis et casta nubat in Christo, imita trixque sanctarum permaneat feminarum: sit amabilis viro suo, ut Rachel: sapiens, ut Rebecca: longaeva et fidelis, ut Sara: nihil in ea ex actibus suis illie auctor praevaricationis usurpet: nexa fidei datisque permaneat unithoro iuncta, contacts illi-citos fugiat: muniat infirmitatem suam robore disciplinae: sit verecundia gravis, pudore venerabilis doctrinis caelestibus erudita: sit fecunda in sobole, sit probata et innocens: et ad Beatorum requiem atque ad caelestia regna perveniat: et videant ambo filios filiorum suorum usque in tertiam et quartam generationem, et ad optatam pervenirent connectutem. Per eundem Dominum nostrum...

nowileś dla rozkrzewienia rodzaju ludzkiego, aby po myśli Twojej zawarty, w Twojej łasce trwał nadal niewzruszenie. Przez Pana naszego....

Boże, Tys wszechpotężną mocą swoją wszystko z niczego stworzył; Ty po uporządkowaniu wszechświata, człowiekowi, na obraz Boży stworzonemu, dałeś niewiastę jako nieodłączną towarzyszkę życia i to w ten sposób, że ciało jej z ciała mężczyzny utworzyłeś, by naocznie okazać, że tego, co Ci się spodobało z jednego uczynić tworzywa, nigdy r o z ł ą c z a ć n i e wolno, Boże, Tyś związek małżeński przez tak podniosłą tajemnicę uświęcił, chciałeś bowiem, by był on obrazem pełnego tajemnic związku Chrystusa z Kościołem. Boże, z Twojej to woli niewiasta łączy się z mężem, który to związek od początku świata ustanowiony takim błogosławieństwem uświęcasz, iż go ani wina i kara grzechu pierwotnego, ani wyrok karzącego potopu zniweczyć nie zdołały. Wejrzyj tedy laskawie na tę służebnicę Twoją, która w związek małżeński wstępując, Twojej uprasza i Twojej oczekuje opieki. Niech znajdzie w tym związku słodkie jarzmo miłości i pokoju. Niechaj to życie małżeńskie rozpocznie w Chrystusie jako małżonka wierna i czysta. Niech trwa w naśladowaniu świętych niewiast, niech będzie miła swemu mężowi jak Rachel, roztropna jak Rebeka, niech żyje długo i niech będzie wierna jak Sara. Niech sprawca wszelkiej przewrotności (szatan) ani jednego z jej czynów sobie nie przypisze. Wytrwała w wierze i w pełnieniu przykazań Twoich niech z drogi tej nigdy nie schodzi. Jednemu poślubiona mężowi, niech niedozwolonych stosunków unika. Niech wzmacnia swą słabość siłą karności, niech potęguje swą godność przez skromność, a wstydlivość niechaj czyni ją czcigodną. W nauce świętej niech będzie biegłą, niech się doczeka liczego potomstwa, niech będzie prawą i wolną od winy, a kiedyś niech dostąpi pokoju z błogosławionymi i dojdzie do Królestwa niebieskiego. Oboje zaś niech oglądają dzieci swoje aż do trzeciego i czwartego pokolenia, niech osiągną szczęśliwy wiek sędziwy. Przez tegoż Pana naszego, Jezusa Chrystusa, Syna Twego, który z Tobą żyje i króluje w jedności z Duchem Świętym, I

Bóg po wszystkie wieki. Amen.

Kapłan odwraca się do ołtarza i rozwija szeptem ostatnią prośbę z modlitwy Pater Noster (Ojcie Nasz):

Libera Nos

Libera nos, quaesumus, Domine ab omnibus malis, praeteris, praesentis et futuris: et intercedente beata et gloriosa semper Virgine Dei Genitrice Maria, cum beatis Apostolis tui Petro et Paulo, atque Andrea, et omnibus Sanctis, da propitius pacem in diebus nostris: ut, ope misericordiae tuae adjuti, et a peccato simus semper liberi et ab omni perturbatione securi. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Wybaw nas, prosimy Cię, Panie od wszelkich nieszczęść przeszłych, obecnych i przyszłych, a za przyczyną Najświętszej i chwalebnej zawsze Dziewicy, Bogarodzicy Maryi, świętych Apostołów Twoich Piotra i Pawła, oraz Andrzeja i wszystkich Świętych, udziel nam miłościwie pokoju za dni naszych, abyśmy wsparci pomocą miłosierdzia Twego i od grzechu byli zawsze wolni i od wszelkiej trwogi bezpieczni. Przez tegoż Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna Twojego, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego Bóg.

34. Łamanie Chleba i modły o pokój

Obrzęd Łamania Chleba jest również symbolem gwałtownej śmierci Chrystusa, połączenie zaś Hostii z Krwią wskazuje na Jego zmartwychwstanie. Pierwszym owocem Eucharystii jest pokój, czyli jedność z Bogiem i jedność między nami.

S. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

S. Pax (+) Domini sit (+) semper vobiscum (+).

M. Et cum spiritu tuo.

K. Przez wszystkie wieki wieków.

W. Amen.

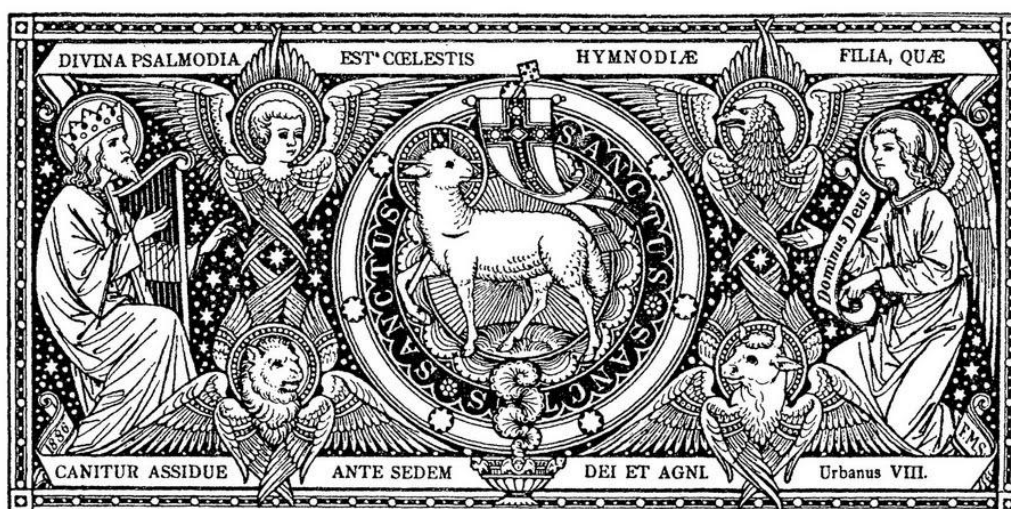
K. Pokój (+) Pana niech (+) będzie zawsze z wami (+).

W. I z duchem twoim.

Kapłan wpuszcza cząstkę Hostii Św. do Kielicha, mówiąc

S. Haec commixtio et consecratio Corporis at Sanguinis Domini nostri Jesu Christi fiat accipientibus nobis in vitam aeternam. Amen.

To połączenie i poświęcenie Ciała i Krwi Pana naszego, Jezusa Chrystusa, niech się nam, którzy je przyjmujemy, przyczyni do żywota wiecznego. Amen.

Agnus Dei - Baranku Boży

Pochylając się i uderzając się trzykroć w piersi, kapłan mówi, a chór śpiewa:

S. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

K. Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami. (2 razy) Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, obdarz nas pokojem.

35. Modlitwy przed Komunią

Następują trzy ciche prywatne modlitwy kapłana, pięknie przypominające skutki, jakie Komunia ma spowodować w duszach naszych: pokój, uzdrowienie, łaskę Bożą. Opieramy się w tej chwili na zasługach Chrystusa i wierze Kościoła.

Domine Jesu Christe I

Domine Jesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis: pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: ne respicias peccata mea, sed fidem Ecclesiae tuae; eamque secundum voluntatem tuam pacificare et coadunare digneris. Qui vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Panie Jezu Chryste, któryś rzekł Apostołom Twoim: pokój wam zostawiam, pokój Mój wam daje, patrz nie na grzechy moje, lecz na wiarę Twojego Kościoła, i racz go według Twojej woli obdarzać pokojem i w jedności umacniać, który żyjesz i królujesz Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.

Domine Jesu Christe II

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti: libera me per hoc sacrosanctum Corpus et Sanguinem tuum ab omnibus iniquitatibus meis et universis malis: et fac me tuis semper inhaerere mandatis: et a te nunquam separari permittas: qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

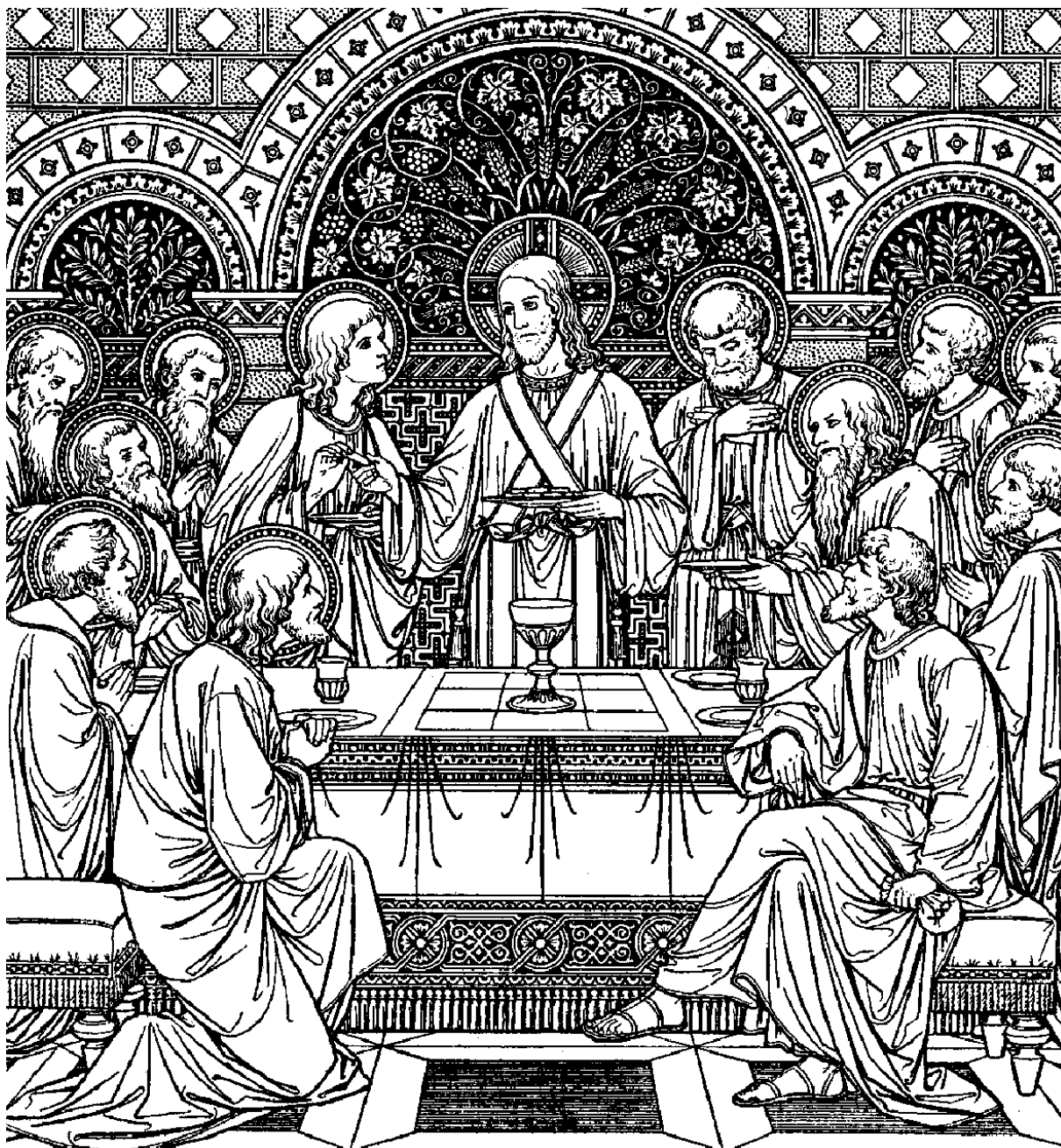
Panie Jezu Chryste, Synu Boga żywego, który z woli Ojca za sprawą Ducha Świętego, przez śmierć Swoją świat ożywiłeś, wybaw mnie przez to Przenajświętsze Ciało i Krew Twoją od wszelkich nieprawości moich i od wszelkiego zła i spraw, bym zawsze strzegł przykazań Twoich i nie dozwoł, bym się kiedykolwiek odłączył od Ciebie, który z tymże Ojcem i Duchem Świętym żyjesz i królujesz Bóg, na wszystkie wieki wieków. Amen.

Perceptio Corporis

Perceptio Corporis tui, Domine Jesu Christe, quod ego indignus sumere praesumo, non mihi proveniat in iudicium et condemnationem: sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medellam percipiendam. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Przyjęcie Ciała Twego, Panie Jezu Chryste, które ja, niegodny sługa, spożywać się ważę, niechaj mi się nie obróci na sąd i potępienie, lecz niechaj raczej posłuży mi ku obronie i uzdrowieniu duszy i ciała: który żyjesz i królujesz z Bogiem Ojcem w jedności Ducha Świętego Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.

36. Komunia kapłana

Kapłan przykłada, bierze do rąk Hostię św., aby ją przyjąć i mówi:

Panem coelestem accipiam et nomen Domini invocabo.

Chleb niebiański przyjmę i wezwę Imienia Pana.

Trzymając Hostię Świętą w lewej dłoni, kapłan uderza się w piersi trzy razy, a ministrant dzwoni:

Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea (ter.)

Panie, nie jestem godzien, abyś wszedł do wnętrza mego, ale rzeknij tylko słowem, a będzie uzdrowiona dusza moja. (trzykrotnie)

Trzymając Hostię Świętą w prawej ręce, kapłan czyni Nią znak krzyża i mówi:

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat

Ciało Pana naszego Jezusa Chrystusa nie-chaj

animam meam in vitam aeternam. Amen.

strzeże duszy mojej na żywot wieczny. Amen.

Po chwili kapłan bierze do rąk Kielich i modli się słowami psalmu, który Chrystus odmawiał w czasie Ostatniej Wieczerzy:

Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero.

Cóż zwrócę Panu za wszystko, co dla mnie uczynił; Kielich zbawienia podnoszę i wezwę Imienia Pana. Wielbiąc zawołam do Pana i od nieprzyjaciół moich będę ocalaony.

Sanguis Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam aeternam. Amen.

Krew Pana naszego Jezusa Chrystusa niechaj strzeże duszy mojej na żywot wieczny. Amen.

W czasie gdy kapłan spożywa Najdroższą Krew Pańską, ministranci, na mocy zwyczaju (Mszał z roku 1962 nie uwzględnia tego), odmawiają „Confiteor”-spowiedź powszechną, której tekst znajduje się na początku, przy modlitwach u stopni ołtarza. Po zakończeniu kapłan odwraca się i odmawia „misereatur” i „indulgentiam”.

37. Komunia wiernych

Kapłan zwraca się do wiernych z Cyborium i trzymając Hostię Świętą, mówi:

Ecce Agnus Dei, ecce Qui tollit peccata mundi.

Oto Baranek Boży: oto który gładzi grzechy świata

Bij się w piersi i mów wraz z ministrantem (kapłanem):

Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea (ter.)

Panie, nie jestem godzien, abyś wszedł do wnętrza mego, ale rzeknij tylko słowem, a będzie uzdrowiona dusza moja. (trzykrotnie)

Komunię przyjmuje się w postawie klęczącej, wyrażając szacunek dla Boga, który realnie obecny jest w każdej części Swojego Ciała, które będziemy pożywać. Postawa stojąca dopuszczalna jest tylko w wypadku, gdy jakaś osoba nie może uklęknąć ze względu na stan zdrowia czy np. sędziwy wiek. Podając Komunię Świętą, kapłan mówi:

S. Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam. Amen.

Ciało Pana naszego Jezusa Chrystusa niechaj strzeże duszy Twojej na żywot wieczny. Amen.

*Wierny **nie odpowiada „amen”**, w ogóle nic nie mówi. Gdy wszyscy otrzymają Komunię Świętą, kapłan powraca do ołtarza i umieszcza Cyborium w Tabernakulum.*

38. Dziękczynienie

Po czym ministrant bierze ampułki i nalewa wino do kielicha. Kapłan modli się:

Quod ore sumpsimus Domine, pura mente capiamus: et de munere temporalium fiat nobis remedium sempiternum.

Cośmy usta spożyli, Panie, daj czystym przyjąć umysłem, a dar ten doczesny niech się nam stanie lekarstwem na wieczność

Ministrant polewa palce kapłana winem i wodą - Kapłan modli się.

Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis, quem potavi, adhaereat visceribus meis: et praesta, ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta referunt sacramenta. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Ciało Twe, Panie, które spożyłem, i Krew, którą wypilem, niech przywrze do mego wnętrza, i spraw, aby zmaza grzechów nie została we mnie, którego czyste i święte posiliły Sakramenta. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Kapłan wyciera kielich i przykrywa go welonem. - Ministrant przenosi Mszal.

39. Communio - Śpiew przy Komunii

Po czym kapłan przechodzi na stronę Lekcji i odczytuje Komunię, która we Mszy za nowożeńców jest fragmentem psalmu 127.

Ecce, sic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum: et videas filios filiorum quorum: pax super Israel

Oto tak pobłogosławiony będzie człowiek, który Pana się boi. Oglądać będziesz dzieci synów swoich. Pokój nad Izraelem.

40. Postcommunio - Modlitwy po Komunii

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

S. Oremus.

Queasumus, omnipotens Deus: instituta providentiae tuae pio favore comitare; ut, quos legitima societate connectis, longaeva pace custodias. Per Dominum nostrum...

S. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

Po skończonych modlitwach kapłan i zwracając się do wiernych, mówi:

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

S. Ite, missa est.

K. Pan z wami.

W. I z duchem Twoim.

K. Módlmy się.

Prosimy Cię, wszechmogący Boże, niech twa ojcowska łaska towarzyszy bezustannie związkowi przez Ciebie ustanowionemu, aby ci których prawowicie złączyłeś, pod Twoją opieką długoletnim cieszyli się pokojem. Przez Pana naszego...

K. Przez wszystkie wieki wieków.

W. Amen.

wraca na środek ołtarza, całuje go

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. Idźcie, Msza się skończyła.

M. Deo gratias.

W. Bogu niech będą dzięki.

Po czym celebrans odmawia nad małżonkami następującą modlitwę:

S. Deus Abraham, Deus Isaac et Deus Iacob sit vobiscum: et ipse adimpleat benedictionem suam in vobis: ut videatis filios filiorum vestrorum usque ad tertiam et quartam generationem, et postea vitam aeternam habeatis sine fine: adiuvante Domino nostro Iesu Christo, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Bóg Abrahama, Bóg Izaaka i Bóg Jakuba niech będzie z wami. Niech zleje na was hojne swoje błogosławieństwo, abyście oglądali dzieci synów swoich aż do trzeciego i czwartego pokolenia, a wreszcie osiągnęli żywot wieczny z pomocą Pana naszego, Jezusa Chrystusa, który z Ojcem i Duchem Świętym żyje i króluje, Bóg na wieki wieków. Amen.

41. Placeat Tibi - Ostatnia modlitwa.

Pochylając się nad ołtarzem, kapłan mówi:

S. Placeat tibi, sancta Trinitas, obsequium servitutis meae: et praesta, ut sacrificium quod oculis tuae majestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile, mihi que, et omnibus pro quibus illud obtuli, sit te miserante propitiabile. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

O Trójco Przenajświętsza, niechaj Ci miłym będzie hołd służby mojej i spraw aby ta ofiara, którą ja niegodny zanieśli przed oczy majestatu Twego, była Tobie przyjemna, mnie zaś i wszystkim, za których ją złożyłem, stała się przejednaniem dzięki Twemu miłosierdziu. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Błogosławieństwo

Kapłan całuje ołtarz, a na słowo "Pater" odwraca się do wiernych.

S. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius (+), et Spiritus Sanctus. **M.** Amen.

K. Niech was błogosławi wszechmogący Bóg, Ojciec i Syn (+), i Duch Święty. **W.** Amen.

42. Ostatnia Ewangelia

Kapłan przechodzi na stronę Ewangelii. Czyni znak krzyża najpierw na ołtarzu, potem na swym czole, ustach i sercu

S. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tue.

S. (+) Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

M. Gloria tibi Domine.

In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil quod factum est. In ipso vita erat, et vita erat lux hominum: et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mu-

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. (+) Początek świętej Ewangelii według Świętego Jana.

W. Chwała Tobie Panie.

Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. Ono to było na początku u Boga. Wszystko przez nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, co się stało. W Nim było życie, a Życie było Światłością ludzi, a Światłość w ciemnościach świeci, a ciemności Jej nie ogarnęły. Był człowiek posłany od Boga, a na imię mu było Jan. Ten przyszedł na świadectwo, aby świadectwo dać o Światłości, aby przezeń wszyscy uwierzyli. Nie był on Światłością, ale miał świadczyć o Światłości. Było Światło prawdziwe, które oświeca każdego człowieka, gdy na ten świat przychodzi. Ono

ndo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quot-quot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus. Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. (*hic genuflectitur*) ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiae et veritatis.

M. Deo gratias.

było na świecie, a świat przez nie został uczyniony, a świat Go nie poznał. Do swego przyszło, a swoi Go nie przyjęli. Tym zaś wszystkim, którzy Go przyjęli, dało moc, by się stali synami Bożymi, tym co wierzą w Imię Jego, którzy nie ze krwi, ani z pożądliwości ciała, ani z woli męża, ale z Boga się narodzili. (*tu wszyscy klękają*) A SŁOWO CIAŁEM SIĘ STAŁO i mieszkało między nami. I oglądaliśmy chwałę Jego, chwale jako Jednorodzonego od Ojca, pełnego łaski i prawdy.

W. Bogu niech będą dzięki.

